

HYVÄ KASVIMAAN PAIKKA ON

- AURINKOINEN
- AVOIN (SUOJAISA)
- KOIVA LÄNNENPUOLEINEN RINNEMAA, TAI TASAINEN
- LUONNON VETTÄ SAATAVANA
- KAUKANA LIKENTEESTÄ JA MUISTA SAASTEISTA
- RAVINTEIKAS PUUTARHAMAA
  - ILMAVA
- VETTÄ PIDÄTTÄVÄ
- VESI EI SAA SEISOA

5-7 TUNTA AURINKOA

ILMANSUUNTIA EI VOI MUUTTAA

VOI ISTUTTA SUOJAISTUTUKSIA

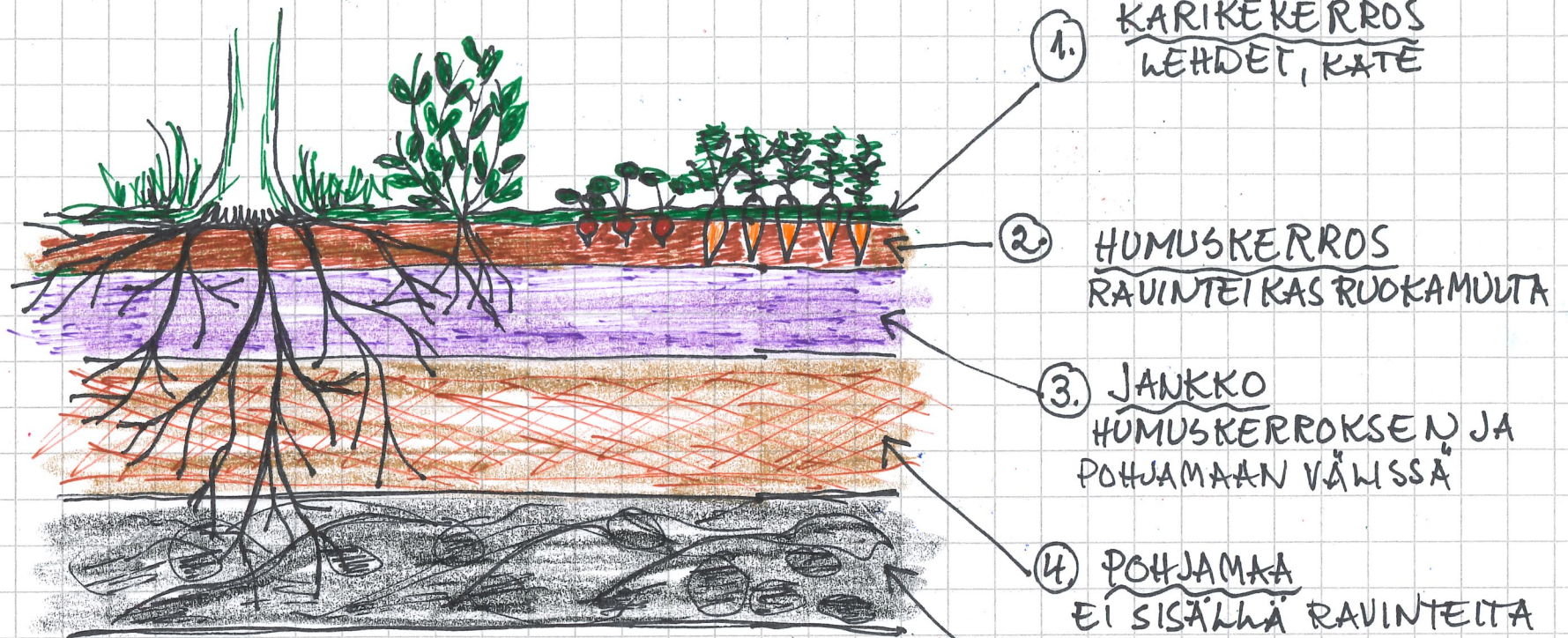
MAATA VOI AINA PARANTAA

ILMAVUUTTA VOI LISÄTÄ SORAA LISÄÄMÄHÄ

SALAOJITUS, TAI KOHOPEKKI AVUKSI

SAVEA LISÄÄMÄHÄ VEDEN PITÄVYYS LISÄÄNTYVÄ

MAAN KERROKSET

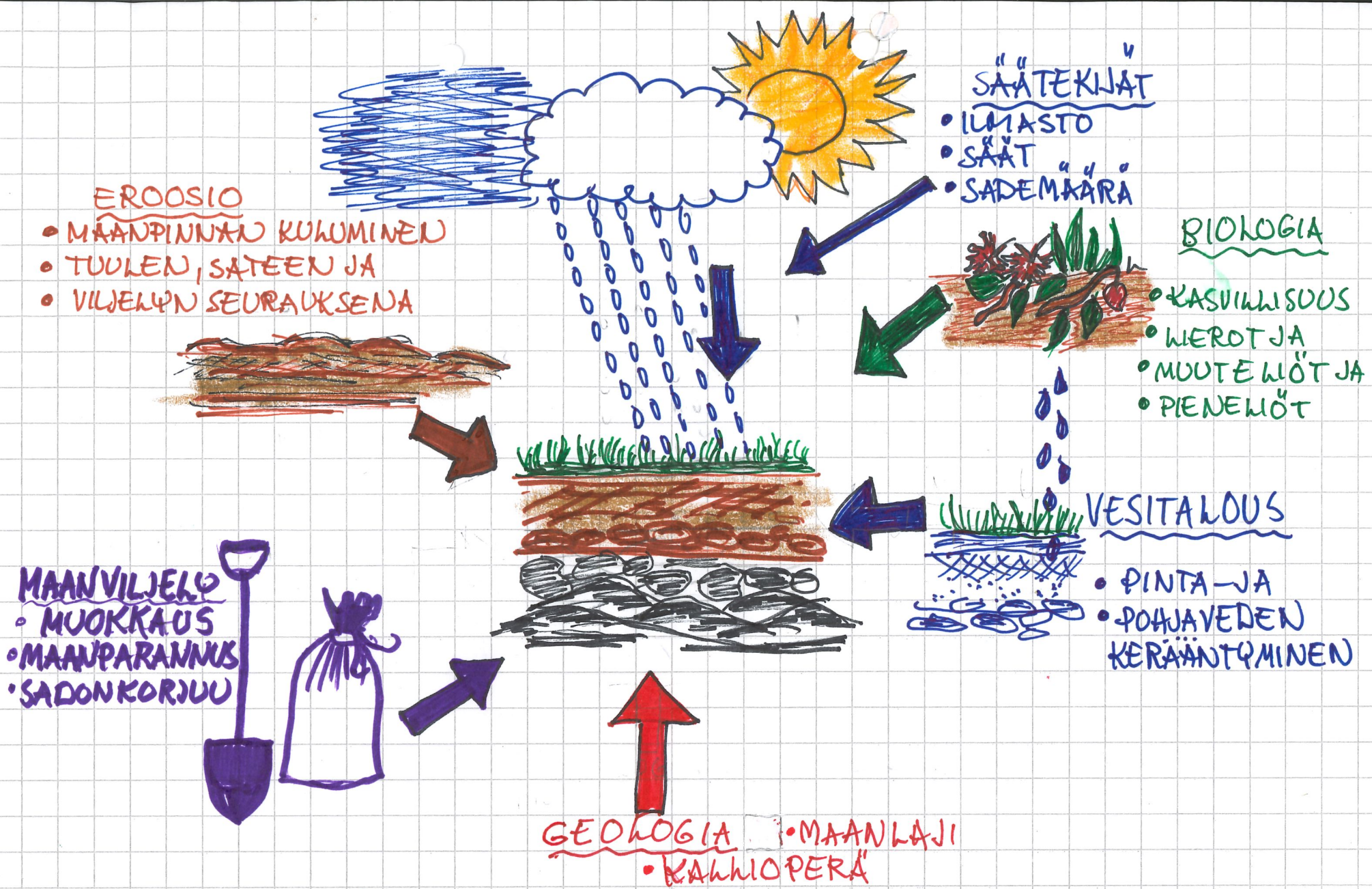

MAA KOOSTUU KALLIOPERÄN RAPAUTUMISESTA
SYNTYNEESTÄ KIVENNAISAINEKSESTA
JA ELDPERÄISESTÄ AINEKSESTA.

PIITKÄN AJAN KULUESSA MAAPERÄ ON MUDDOSTUNUT

- FYSIIKKAISTEN
- KEMIAALISTEN
- JA BIOLOGISTEN TAPAHTUMASARJOJEN TULOKSENA
- SÄÄTEKIJÖIDEN JA
- MAAN ELIÖIDEN VAIKUTUKSESTA!

MONET TEKIJÄT VAIKUTTAVAT PUUTARHAMAHAN MUODOSTUMISEEN
JA SEN MUUTOKSIIN!

MAALAJIT VAIHTELEVAT

HIEKKAPITOINEN MAA

- HELppo MUOKATA
- LÄMPENEVÄT AIKAISIN KEVÄÄKKÄ
- OVAT ILMAVIA

HAITAT

- EIVÄT PIDÄTÄ RAVINTEITA
- KUIVUVAT NOPEASTI
- LISÄTYY MUKTA HÄVIÄÄ

TOIMENPITEET

- LISÄÄ ELUPERÄISTÄ AINEITA
  - KOMPOSTIA
  - SAVEA
  - TURVETTA
- PIDÄ MAA KATETTUNA!

SAVIMAAT

- RASKAITA JA TIIVIITÄ
- KYLMIÄ KEVÄÄKKÄ
- PIDÄTTÄVÄT VETTÄ
- SOPIVA MUOKKAUSAIKA ON LYHYT
- HYVÄNÄ PUOLENA ON RAVINTEIDEN - JA VEDEN PIDÄTYSKYKY!

- MAA ON LIIAN MÄRKÄÄ
- PINTA KOUVETTUU
- LIIAN KOVAA JOIKHEKIN KASVEILLE

TOIMENPITEET

- KALKITSEMINEN
- LISÄÄMÄKKÄ
  - TURVETTA
  - KOMPOSTIA
  - HIEKKAA
- KATTAMINEN LISÄÄ HUMUSTA
- KOHO PENKKI

HYVÄ PUUTARHAMULTA

- HELppo MUOKATA
- ILMAVA
- VETTÄ JA RAVINTEITA PIDÄTTÄVÄ
- SOPIVAA USEIMLLE KASVEILLE

- KOMPOSTI PITÄÄ MAAN KUNNOSSA JA ANTAA PIENELIÖILLE TÄRKEÄÄ RAVINTOA

- KATE ESTÄÄ MAAN HUHTOUTUMISEN JA VÄHENTÄÄ HAITTUMISTA
- ESTÄÄ YKSIVUOTISTEN RIKKAKASVIEN KASVUA.

MAANPARANNUSAIKHEET

VIERLANNOINUSKASVIT

- VIRNAT, ADILAT, HERNEET
- KELTALUPIINI - SINAPPI
- HUNAJAKUKKA, KURKKU YRYTTI

PAVUT JA HERNEET

KYPSÄ KOMPOSTIMULTA

LUUJAUHO VERIJAUHO

KAHVINPOROT KALANPERKEET VIRTSA

KOMPOSTOITU LANTA

KÄYMÄLÄ JÄTE

- PERUSTAMISVAIHEESSA
- VUOROVILJELYKASVIKSI

- VIHHERKESANNOKSI
- PAJON TYPPEÄ VAATIVIEN JOUKKOON
- PITÄÄ KALKITA MAA (EI TYPPILANNOITUSTA)

- RAVINTEET LIUKENEVAT HITAASTI, VAIKUTUS PITKÄ

- SISÄLTÄÄ TYPPEÄ JA FOSFORIA
- PIENIÄ MÄÄRIÄ, SIS. PAJON TYPPEÄ

- HAPPAMAAN KASVEILLE
- SISÄLTÄÄ PAJON FOSFORI
- VAHVA TYPPILANNOITE

- OHJEIDEN MUKAAN

- RUNSAASTI RAVINTEITA
- RAVINTEIKKUUS RIIPPUU

- KUIVIKKEESTA
- ELÄINLAJISTA
- SÄILYTYKSESTÄ

- VIRNAT PEHMITTÄVÄT SAVIMAATA
- LISÄÄVÄT VIHHERMASSAA

- JUURET PEHMITTÄVÄT MAATA
- LISÄÄVÄT MAAHAN TYPPEÄ
- VARRET VOI KÄYTTÄÄ KATTEENA

- SOPII KAIKILLE KASVEILLE
- MAANPARANNUKSEEN
- PERUSLANNOKSEEN

- SOPII KAIKILLE KASVEILLE PINTAMULTAAN TAI ISTUTUS-KUOPPAAN.

- RUUSUPENKKIIN, PERUNAWE
- LAIMENNA 1:10 VEDELLÄ

- KAIKILLE KASVEILLE

- 3 VUODEN KOMPOSTOINTI VOI CAHTAA KASVIMAANHE

NOKKONEN

MERIHEVÄ

SARVILASTU JA LUUJAUHO

PUUNTUHKKA

RUOHONSILPPU

KASVIKÄPTE

KESKENTEKOINEN KOMPOSTI

• PARIN VIIKON LIOTUS UUTTA RAVINTEET LEHALSTA

- SISÄLTÄÄ MINERAALIEJA JA KASVUA EDIST. HORMONEJA.
- KOMPOSTOINTI
- VÄLTÄ PITKÄAIKAISTA KÄPTTÖÄ!
- HITAASTI LIUKENEVAA TYPPEÄ VAIKUTUS KESTÄÄ VUOSIA

- NOPEASTI VAIKUTTAVA KAKKIDUSKINE ON MOPS HIVENAINEITA SISÄLTÄÄ KALIUMIA JA KALSIUMIA.
(KOHTUULLISESTI)

- LEVITETÄÄN TUOREELTAN (KASTETAAN)

- VALMISTETAAN VIHREISTÄ KASVINOSISTA PARI VIIKKO LIOTETAAN

- PUOLIKYRSÄÄ KOMPOSTIA LEVITETÄÄN 5cm KERROS (TAROUSJÄTE + VIHRE. KASVINOSAT)

- ARVOSTETUIN KÄPTE SISÄLTÄÄ KAIKKIA KASVIN VAATIMIA RAVINTEITA.
• TUHOLOISTORJUNTAAN

- TOMAATTIHE VOI LEVITTÄÄ SELKAISENAAN.

- TYPEN TARVITSIJOLLE (KAANT, KURKUT)

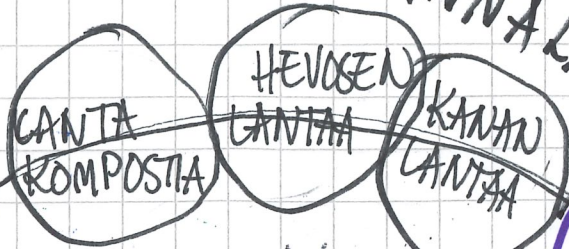
- MARJAPENSAAT, LUOMU, KIRSikka, PORKKANA KAAHI, SIPOU,

- KAIKILLE KASVEILLE MUUTAMAN KERRAN KESÄSSÄ

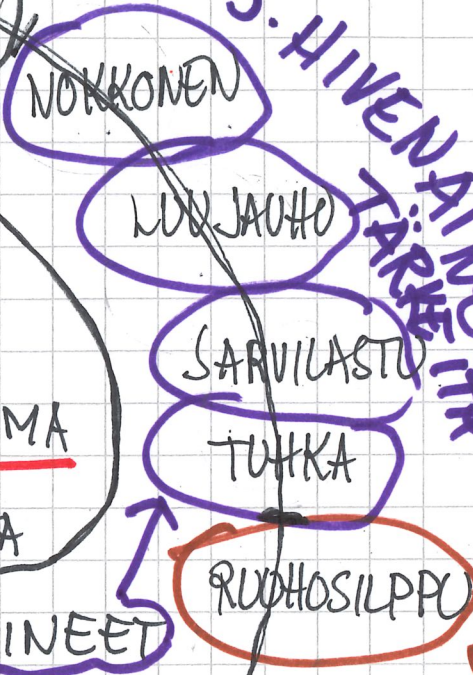
- TUMMAT LEHDET, PALJON TYPPEÄ!

- EI KASVIEN JUUREEN ASTI TYPPEÄ TARVITSEVILLE.

2. VOIMAA LANNALLA

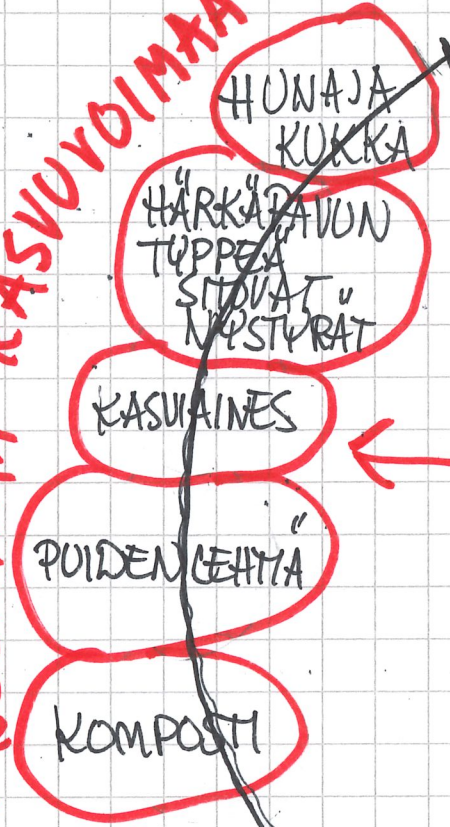
3. HIVENAINEET TÄRKEIT

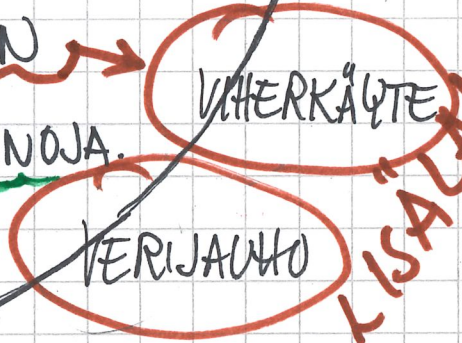
LANNOITTAJAN VIISI ASKELTA

1. KESTÄVÄ KASVUVOIMA
2. VOIMAA LANNASTA
3. TÄRKEÄT HIVENAINEET
4. VAUHTIA KASVUUN
5. PERINTEISIÄ KEINOJA

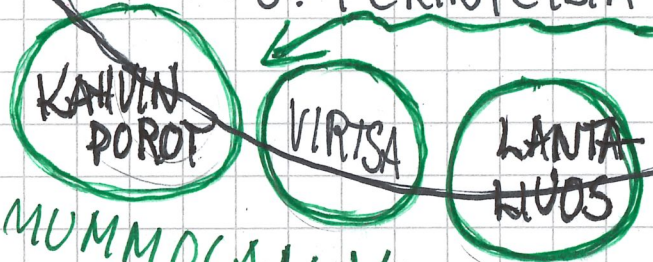
1. KESTÄVÄ KASVUVOIMAA

4. LISÄLÄNNOUS

5. MUMMOLAN KEINOJA

KOHOPENKISSÄ

- MULTA LÄMPIÄÄ NOPEAMMIN
- KERÄÄ AURINKOA, SIVULTA JA PÄÄLTÄ
- JOS AUKA ON LANTAPATTERI
- VILJELYN VOI ALOITTAA PARIVIKKOA KIJEMMIN
- LÄMPÖÄ VAATIVAT KASVIT VIIHTYVÄT
- HOITAMINEN ON KEVYEMPÄÄ
- KUN MAA SULAA KULVÄ
  - RETISI, PINAATTI, SALAATTI
- TOUKOKUUSSA
  - KAAHI, KERÄSALAATTI
- KESÄKUUSSA
  - TOMAATTI, KESÄKURPITSA
  - KURKKU
- KORKEIMMAT PENKIN KESKEHE
  - KESKIKORKEAT NIIDEN YMPÄRIHE
  - MATALAT REUNAN VIEREEN.

KOHOPENKKI ETUMATKAA KASVUHE

- TUHOAISIA ON HELPOMPI TORJUA
- MYYRIÄ VOI TORJUA VERKOLLA.
- KASVUHARSON KÄYTTÖ AITTAA KIRPPOJEN JA KEMPPIEN TORJUNNASSA
- KULUMINEN UHKAA, JOS KOHOPENKISSÄ EI OLE REUNOJA.
- KOHOPENKKI VOI MYÖS OLLA ILMAN REUNUKSIA, SE TUHISI OLLA N. 1/2 m:n KORKUIHE.
- MULLAN PINTA PEITETÄÄN RUOHO SILPUKKA TAI OHEKKA

- ### KOHOPENKIN REUNUKSINA VOIT KÄYTTÄÄ
- LAVAKAULUKSIA
  - VALMIITA PUUREUNUKSIA
  - MUOVIREUNUKSIA
  - TUULIÄ, KATTOTUULIÄ
  - RIVIÄ
  - LAUTOJA

1. VUONNA KASVEILLE, JOTKA KULUTTAVAT PAWON RAVINTEITA (ON TYPPEÄ PAWON.)
TOMAATTI, PAPRIKA, PURJO

2. VUONNA TYPPEÄ YHÄ RUNSAASTI
KURKKU, KESÄKURPITSA, FENKON

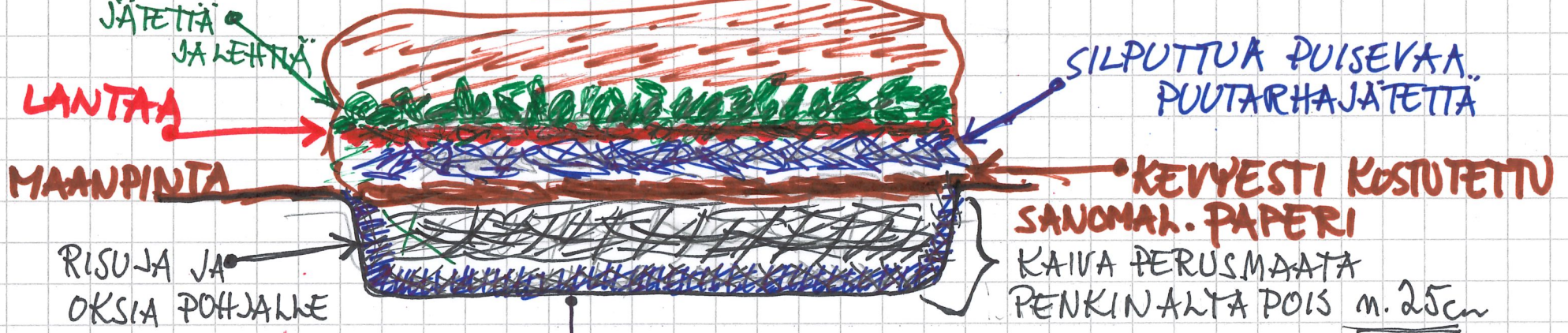
3. TYPEN MÄÄRÄ VÄHENTYNYT, KASVIT JOTKA VAATIIVAT RAVINTEITA KOHTALAISESTI
PORKKANA, RETIISI, MANSIKKA, KYSSAKAALI

4. YHÄ VÄHEMMIN TYPPEÄ
HERNEET, RETIISI, SALAATTI

5. ALHAINEN TYPPI TASE
SIPULI, PORKKANA, MANSIKKA

6. KOTTOPENKKI ON MAATUNUT, PAVUT, HERNEET
TUORETTA PUUTARHA -
JÄTTEIÄ JA LEHTIÄ
PERUNA

HYVÄÄ MULTAA
TURVETTA
KOMPOSTI

LATA POHJAVERKKO MYYPRIÄ VASTAAN.
JOS EI OLE LAITOJA, NIIN
VERKKO KOKO KUOPAN
ALUEELLE

KASUHEIMOT

HERNEKASVIT

- HERNEET • PAVUT
- VIRNAT • APILAT
- LUPIINIT

RIKKAKASVEISTA:

- HIIRENVIRNA

KOISO-KASVIT

- PERUNA • MUNAKOISO
- TOMAATTI • PAPRIKA
- TUPAKAT • PETUNIAT

KURKKUKASVIT

- KURKUT • KURPITSAT
- MELONIT

LILJAKASVIT

- KELTA-PUNA-KEPASIPULI
VALKOS. RUOHO. RYVÄSS.
SAHOTUS. HILHOS. ILMAS.
PIIKKUSIPULI.

MYKEROKUKKAISKASVIT

- AURINGONKUKKA
- MUSTAJUURI
- MAA-JA LATVA-ARTISOKKA
- KEHÄKUKKA

RIKKAKASVEJA

- LESKENLEHTI • VILLAKKO
- KARHINEN • TAKAINEN
- OHDAKE • LINNUKKA
- VOIKUKKA • VALVATTI
- SAUNAKUKKA • KAUNOKIT
- PÄIVÄNKAKKARA • PIETARPYRTTI
- MARUNAT

RISTIKUKKAISKASVIT

- KAIKKI KAAKIT • LANTTU
- NAURIS • RETIISI • KRASSI
- PIPARJUURI • RYPSI • RAPS
- SINAPPI

RIKKAKASVEJA

- PELTOTASKURUOHO
- PELTOKANANKAALI
- LITUKKA • LUTUKKA
- UKONNAURIS

SARJAKUKKAIS-ELI PUTKI-KASVIT

- PORKKANA
- PAHSTERNAKKA
- SELLERI • HIPSTIKKA
- PERSILJA • KUMINA
- TIKKI • KIRVELI
- VÄINÖNPUTKI
- KORIANTERI • FENKOLI

RIKKAKASVEJA

- VUOHENPUTKI
- KOIRANPUTKI
- PUKINJUURI y.m.

SAVIKKAKASVIT

- PUNAJUURI
- SOKERIJUURIKAS
- REHUJUURIKAS
- MANGOLDI
- TARHAMALTA
- PINAATTI

RIKKAKASVEJA

- JAUHOSAVIKKA